

Museiverket

Byggda kulturmiljöer av riksintresse

FRÅGOR OCH SVAR

Vad är inventeringen av byggda kulturmiljöer av riksintresse?

Inventeringen av byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY-inventering efter finskans rakennettu kulttuuriympäristö) är en inventering som beskriver olika skeden i Finlands historia: de valda objekten bildar en helhetsbild av byggandets historia i vårt land och dess viktigaste utvecklingslinjer.

Objekten omfattar i regel mer än enskilda byggnader och sträcker sig ibland över kommungränserna.

RKY-inventeringen ska enligt statsrådets beslut från och med den 1 januari 2010 anses vara en sådan inventering som avses i de riksomfattande målen för områdesanvändningen.

Vem har utfört inventeringen och på vilka grunder har objekten valts?

Inventeringen är utförd av Museiverket. Den baserar sig på de inventeringar och material som under 2000-talets första årtionde fanns tillgängliga vid landskapsförbunden, kommunerna, miljöförvaltningen, Museiverket och landskapsmuseerna. När inventeringen förbereddes beaktade Museiverket de utlåtanden som inhämtats från samtliga kommuner, de regionala miljöcentralerna, landskapsförbunden och landskapsmuseerna, samt observationer som gjorts i fält.

Syftet med inventeringen har varit att beakta den mångskiftande karaktären hos byggnadsarvet i vårt land. De valda objekten representerar centrala skeden i Finlands historia, och objektsurvalet ger en mångsidig bild av variationer mellan landets olika regioner, tidsperioder och typer av byggda miljöer.

Vad används inventeringen till?

Vid planeringen på landskapsnivå och annan områdesplanering ska de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas så att möjligheterna att uppnå dem främjas.

Bevarandet av värdet hos kulturmiljöer av riksintresse är ett av de särskilda målen för de riksomfattande målen för områdesanvändningen.

RKY-inventeringen utgör vid sidan av landskapsområdena av riksintresse och det arkeologiska kulturarvet en utgångspunkt för planläggningen. De riksomfattande målen för områdesanvändningen fullföljs i planläggningen individuellt för varje fall.

Är en byggnad som ingår i RKY-inventeringen skyddad?

Utgångspunkten är att den byggda miljön och dess särdrag ska bevaras i de områden som ingår i inventeringen. Skyddet av enskilda objekt som finns i byggda kulturmiljöer av riksintresse fastställs emellertid från fall till fall genom planläggning och tillståndsförfarande. Bevarandet av byggnader och miljöer kan tryggas genom planläggning i enlighet med markanvändnings- och bygglagen samt genom att byggnaderna skyddas med stöd av andra lagar och förordningar. Information om de objekt som skyddats i planerna och om skyddsbestämmelserna fås hos kommunens planläggningsmyndighet.

Ytterligare information finns på http://www.varkulturmiljo.fi/sv-FI/Varda_och_bevara/Skydd_av_kulturmiljon

Inkluderar objektsbeskrivningarna i inventeringen alla värdefulla byggnader och miljöer inom det avgränsade området?

Objekten är ofta vidsträckta områden. Objektens kulturhistoriska värde har sammanfattats kort i beskrivningen och historiken. Dessa innehåller emellertid inte alla de faktorer eller byggnader på vilka objektets värde baseras. Skyddet av enskilda objekt avgörs genom planläggning, varvid man på varje planläggningsnivå ska bedöma behovet av ytterligare utredningar enligt markanvändnings- och bygglagen.

Är nybyggen tillåtna på områden som ingår i RKY-inventeringen? Får byggnader som finns på området rivas?

Användningen och utvecklingen av områden och objekt som ingår i RKY-inventeringen ska anpassas till dessa områdens och objekts historiska utveckling och särdrag. Målet är att strukturen, by- och stadsbilden samt befintliga byggnader och miljöer i dessa kulturmiljöer ska tryggas.

Enligt markanvändnings- och bygglagen är målet för områdesplaneringen att främja den byggda miljöns skönhet och värnandet om kulturvärdena. Vid planläggning ska man värna såväl den byggda kulturmiljön som landskaps- och naturvärden.

Områdesbeskrivningarna i inventeringen lyfter fram de på riksnivå viktiga särdragen hos varje objekt. I planläggningen bör de dock detaljeras noggrannare. Detta förutsätter ofta mer exakta, anpassade utredningar om särdragen och värdena i varje område. Även områdesavgränsningarna kan preciseras.

I vidsträckta områden omfattar skyddet inte nödvändigtvis alla byggnader utan det kan vara så att man värnar om övriga historiska särdrag i området. Huvudprincipen är ändå att man värnar om det gamla byggnadsbeståndet på området. Det är möjligt att i samband med planläggningen utfärda skyddsbestämmelser och avväga möjligheterna till komplementbyggande och ersättande nybyggen.

I enlighet med markanvändnings- och bygglagen ska byggnadstillsynsmyndigheten alltid underrätta kommunstyrelsen och den regionala närings-, trafik- och miljöcentralen om rivningsanmälan som avser en kulturmiljö av riksintresse samt om bygglovsansökan inför rivningsanmälan. Enligt markanvändnings- och bygglagen får rivningen inte innebära att traditions- eller skönhetsvärden eller andra värden i den byggda miljön förstörs.

Jag äger en byggnad på ett område som ingår i RKY-inventeringen. Kan jag få bidrag för renovering av byggnaden?

Det är möjligt att ansöka om bidrag via bland annat Museiverket och NTM-centralen.

Ytterligare information finns på http://www.kulttuuriymparistomme.fi/sv-FI/Varda_och_bevara/Vard_av_kulturmiljon/Understod_for_vard_av_kulturmiljon

16.4.2018